

Lehdistötiedote

Luxemburg, 1. maaliskuuta 2021

EU:n tarkastajat tuovat esiin brexit-mukautusvarauksen riskejä

Euroopan tilintarkastustuomioistuin tuo tänään julkaisemassaan lausunnossa esiin eräitä huolenaiheita, jotka koskevat äskettäin annettua brexit-mukautusvaraukseen liittyvää ehdotusta. Tämä viiden miljardin euron rahasto on yhteisvastuun väline. Sen tarkoituksena on tukea niitä jäsenvaltioita, alueita ja aloja, joihin Yhdistyneen kuningaskunnan ero EU:sta vaikuttaa eniten. Tarkastajat katsovat, että vaikka ehdotus antaa joustovaraa jäsenvaltioille, varauksen rakenteeseen liittyy eräitä epävarmuustekijöitä ja riskejä.

Euroopan komissio ehdottaa, että 80 prosenttia rahastosta (neljä miljardia euroa) myönnettäisiin jäsenvaltioille ennakkorahoituksena brexit-mukautusvarauksen hyväksymisen jälkeen. Jäsenvaltioiden osuudet ennakkorahoituksesta määräytyisivät sen mukaan, miten eron arvioidaan vaikuttavan niiden talouksiin. Huomioon otettaisiin kaksi tekijää: Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa käydyn kaupan määrä ja Yhdistyneen kuningaskunnan yksinomaisella talousvyöhykkeellä pyydetyn kalan määrä. Tämän jakomenetelmän seurauksena Irlannista tulisi suurin ennakkomaksujen saaja, sillä sen osuus olisi lähes neljännes määrärahoista (991 miljoonaa euroa). Seuraavaksi eniten saisivat Alankomaat (714 miljoonaa euroa), Saksa (429 miljoonaa euroa), Ranska (396 miljoonaa euroa) ja Belgia (305 miljoonaa euroa).

"Brexit-mukautusvaraus on tärkeä rahoitusaloite, jolla pyritään lieventämään brexitin kielteisiä vaikutuksia EU:n jäsenvaltioiden talouksiin," toteaa lausunnosta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Tony Murphy. "Olemme sitä mieltä, että varauksen tarjoama joustavuus ei saisi tuoda mukanaan epävarmuutta jäsenvaltioille."

EU:n tarkastajat kiinnittävät erityisesti huomiota brexit-mukautusvarauksen rakenteeseen. Jäsenvaltiot saisivat varauksesta nimittäin poikkeuksellisen suuren ennakkomaksun ilman että niiden tarvitsisi antaa Euroopan komissiolle etukäteen yksityiskohtaisia tietoja rahoitettavista toimenpiteistä. Vaikka tämä antaisikin mahdollisuuden reagoida nopeasti poikkeukselliseen tilanteeseen, komissio ei arvioisi näiden toimenpiteiden tukikelpoisuutta ja asianmukaisuutta

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausunnon keskeiset tiedot. Lausunto löytyy kokonaisuudessaan sivustolta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

ennen vuoden 2023 loppua. Tarkastajat varoittavat, että ehdotettu rakenne ja aikataulu lisäävät riskiä epätuottavien ja tukeen oikeuttamattomien toimenpiteiden valitsemisesta.

Lisäksi toimenpiteiden toteuttamista koskevan tukikelpoisuusaajan olisi ehdotuksen mukaan oltava heinäkuusta 2020 joulukuuhun 2022. Tarkastajat huomauttavat kuitenkin, että komissio ei esitä perusteluja sille, miksi juuri tämä tukikelpoisuusajankohta on valittu, eikä selvitystä siitä, onko se tarkoitukseensa sopiva.

Taustatietoja

Yhdistynyt kuningaskunta erosi Euroopan unionista 1. helmikuuta 2020. EU ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat siirtymäkauden päätyttyä 1. tammikuuta 2021 muodostaneet kaksi erillistä markkina-aluetta ja kaksi erillistä sääntely- ja oikeusaluetta. Tavaroiden ja palvelujen kaupalle ja rajat ylittävälle liikkuvuudelle on luotu esteitä, jotka vaikuttavat kummankin osapuolen julkishallintoihin, yrityksiin, kansalaisiin ja sidosryhmiin. Tähän kysymykseen liittyen Eurooppa-neuvosto ilmoitti 17–21 päivänä heinäkuuta 2020 pitämässään erityiskokouksessa uuden erityisen brexit-mukautusvarauksen käyttöönotosta. Varauksen kokonaismäärärahat olisivat viisi miljardia euroa vuoden 2018 hintoina.

Euroopan komissio toimitti varausta koskevan ehdotuksensa 25. joulukuuta 2020. Ehdotuksen mukaan varaus aktivoidaan kahdessa varojen kohdentamiseen liittyvässä erässä. Ensimmäinen erä on vuonna 2021 suoritettava huomattava ennakkomaksu, jonka arvo on neljä miljardia euroa. Loput miljardi euroa maksettaisiin pääasiassa vuonna 2024 sellaisten tukikelpoisten menojen kattamiseksi, jotka ylittävät ennakkomaksuina maksetun määrän. Komission ehdotuksen oikeusperusta edellyttää Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kuulemista, ja sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat siksi pyytäneet tilintarkastustuomioistuimen lausuntoa.

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausunto 1/2021, joka koskee ehdotusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi brexit-mukautusvarauksen perustamisesta, löytyy nyt englanniksi tilintarkastustuomioistuimen verkkosivustolta eca.europa.eu. Versiot muilla EU:n kielillä julkaistaan lähiaikoina.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin osallistuu EU:n taloushallinnon parantamiseen julkaisemalla lausuntoja uusista lainsäädäntöehdotuksista tai lainsäädännön tarkistamishdotuksista, joilla on vaikutusta varainhoitoon. Lausunnoissaan se esittää EU:n ulkoisena tarkastajana lainsäädäntöehdotuksista riippumattoman arvioinnin.

Lehdistö – yhteydenotot

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lehdistöpalvelu: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – matkapuhelin: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – matkapuhelin: (+352) 691 553 547